

Sustavno suzbijanje

- Sadnja certificiranog sadnog materijala.
- **Suzbijanje ličinki prije početka prijenosa fitoplazme zlatne žutice:**
  1. *Aktivnosti prije primjene insekticida*
Košnja međurednog prostora kod cvatnje travnog pokrova sprječava trovanje oprašivača.
  2. *Primjena insekticida (pripaziti na oprašivače):*
a) Ekološka proizvodnja: prvo tretiranje L1 i L2 ličinki krajem svibnja ili početkom lipnja (prije cvatnje), drugo tretiranje L3 ličinki polovicom lipnja (nakon cvatnje);
b) Konvencionalna/integrirana proizvodnja: prvo tretiranje L3 ličinki polovicom lipnja (nakon cvatnje), ponavljanje tretiranja dva tjedna nakon prvog kako bi se suzbila preostala populacija američkog cvrčka.
- **Suzbijanje populacije odraslog stadija američkog cvrčka:**
Praćenje pojave odraslih oblika američkog cvrčka postavljanjem žutih ljepljivih ploča provodi se na svim vinogradarskim površinama od pojave L5 razvojnog stadija ličinke (kraj lipnja – prva polovica srpnja), kako bi se utvrdila učinkovitost provedenih tretiranja i pratio dolet odraslih oblika iz okolnih vinograda. Prema potrebi primjenjuje se i treće tretiranje ukoliko se utvrdi značajna populacija cvrčka (tjedni ulov iznad 3 odrasle jedinke po žutoj ljepljivoj ploči). Praćenje je potrebno provoditi do polovice listopada, odnosno do završetka životnog ciklusa američkog cvrčka.
- **Uklanjanje zlatnom žuticom zaraženih trsova:**
  - a) Obavlještavanje fitosanitarnog inspektora i prikupljanje uzoraka s potencijalno zaraženih trsova za laboratorijsku analizu na zlatnu žuticu, u suradnji s ovlaštenim predstavnicima fitosanitarne inspekcije;
  - b) Uklanjanje pojedinačnih simptomatičnih trsova s korijenom;
  - c) Uklanjanje mladica koje se razvijaju iz ostataka podlage uklonjenih trsova;
  - d) Krčenje zapuštenih vinograda i američke loze s ciljem sprječavanja širenja zlatne žutice;
  - e) Sadnja loznih cijepova tretmanih tretmanom toplovom vodom.

DODATNE INFORMACIJE

www.winetwork-data.eu
www.iptpo.hr

ZLATNA ŽUTICA VINOVE LOZE

Pregled preventivnih mjer za sprječavanje širenja zlatne žutice vinove loze u nezaražena područja

Zlatna žutica je karantenska bolest vinove loze, indeksirana na A2 EPPO listi, utvrđena u mnogim vinogradarskim regijama Europe, s tendencijom daljeg širenja. Sadnja certificiranog sadnog materijala, preventivno praćenje razvoja simptoma i suzbijanje američkog cvrčka ključni su za sprječavanje širenja zlatne žutice u nova vinogradarska područja. Primjena preventivnih mjer zaštite znatno smanjuje širenje i nastanak značajnih ekonomskih šteta u slučaju introdukcije zlatne žutice u nezaraženo područje.

Projekt je financiran sredstvima Europske unije putem programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020, ugovor broj 652601.

Mjere u slučaju introdukcije zlatne žutice vinove loze u nezaraženo područje:

1. U slučaju sumnje na zarazu zlatnom žuticom proizvođači su dužni kontaktirati barem jednu od navedenih regionalnih/nacionalnih institucija:
  - Fitosanitarnu inspekciiju;
  - Poljoprivrednu savjetodavnu službu;
  - Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo;
  - Regionalnu znanstvenu ili stručnu instituciju.
2. Prikupljanje i analiza uzoraka vinove loze za laboratorijsko utvrđivanje fitoplazme zlatne žutice.
3. Sveobuhvatno suzbijanje zlatne žutice s ciljem iskorijenjivanja.

WINETWORK
European Knowledge Transfer

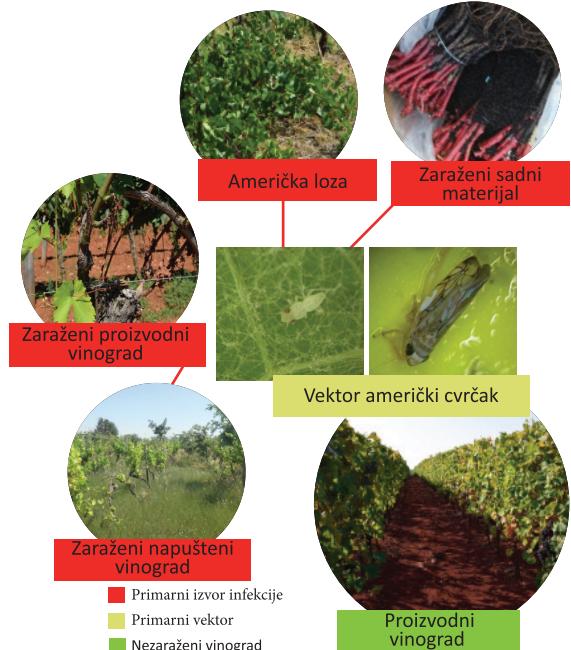
Rasprostranjenost zlatne žutice vinove loze

Zlatna žutica i američki cvrčak prisutni su u mnogim vinogradarskim regijama Europe i imaju tendenciju daljnog širenja. Na području Hrvatske do rujna 2016. godine zlatna žutica je zabilježena na području Istarske županije, Međimurske županije, Varaždinske županije, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Karlovačke županije, Koprivničko-križevačke županije, Bjelovarsko-bilogorske županije i Vukovarsko-srijemske županije (NN 51/17).

Epidemiologija zlatne žutice vinove loze

Zlatna žutica je bolest vinove loze koju čine tri ključna elementa zastupljena u vinogradu ili njegovoj neposrednoj blizini:

1. Uzročnik zlatne žutice fitoplazma *Ca. Phytoplasma vitis*,
2. Primarni vektor koji epidemijski širi zlatnu žuticu - američki cvrčak (*Scaphoideus titanus* Ball.),
3. Glavna biljka domaćin - vinova loza (europska i američka loza).

Epidemisko širenje zlatne žutice vinove loze

Epidemisko širenje zlatne žutice posljedica je istovremene zastupljenosti trsova zaraženih fitoplazmom i visoke populacije američkog cvrčka unutar vinograda. Američki cvrčak se na vinovoj lozi hrani od stadija ličinke (svibanj) do odraslog stadija (listopad), a u dvogodišnju rozgvu polaže jaja, u obliku kojih prezimljava. Američki cvrčak fitoplazmu prenosi od četvrtog stadija ličinke do završetka odraslog razvojnog stadija. Trenutna iskustva u zaštiti vinograda od zlatne žutice pokazala su da je moguć godišnji porast zaraženih trsova od 10 do čak 40 puta ukoliko se ne provodi usmjereno suzbijanje američkog cvrčka i uklanjanje zaraženih trsova.

Simptomi zlatne žutice vinove loze

Prepoznavanje simptomatičnih trsova temelji se na pregledu trsova na istovremenu zastupljenost nekoliko simptoma, koji se mogu razlikovati ovisno o sorti i periodu vegetacije kada se pregledava vinograd. Najpovoljniji period tijekom vegetacije za pregled simptoma smatra se kolovoz.

Simptomi na listu – bijele sorte (kloriza i deformacija lista)

Simptomi na listu – crne sorte (kloriza i deformacija lista)

Simptomi na cvatu i grozdu (nekroza)

Simptomi na rozgvi (elastične i uvijene mladice, izostanak odrvenjavanja)

